

Datum
2010-12-01

1 (1)

Vår handläggare
Anneli Larsson, 0151-191 58
anneli.larsson@vingaker.se

Särskild sammanställning för det tematiska tillägget till översiktsplanen gällande vindkraft

Översiktsplaner förutsätts som regel vara liktydiga med betydande miljöpåverkan. För alla planer som bedöms innebära sådan påverkan ska en "särskild sammanställning" (enligt miljöbalken 6 kap 16 §) upprättas när planen har antagits. Sammanställningen ska redovisa:

- hur miljöaspekter har integrerats i planen
- hur miljökonsekvensbeskrivning och synpunkter från samråd har beaktats
- skäl till att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts
- de åtgärder som avses vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

Sammanställningen och planen ska göras tillgängliga för dem som varit delaktiga i samråd. Dessa ska även informeras om att planen har antagits. Detta kommer att göras genom en kungörelse. En preliminär version av den särskilda sammanställningen fanns med som beslutsunderlag inför fullmäktiges beslut om antagande.

Hur miljöaspekterna har integrerats i tilläggsförslaget

Utgångspunkten för kommunens översiktsplan har varit resultaten och erfarenheterna från Energimyndighetens program Uthållig kommun.

I tillägget gällande vindkraft presenteras förutsättningarna för vindkraftsetablering i Vingåkers kommun på en övergripande nivå. Tillägget visar kommunens generella viljeriktning där prövning alltid ska ske i det enskilda fallet. Detta innebär att vid prövning i det enskilda fallet kan resultatet gå i linje eller strida mot tillägget.

Syftet med tillägget är att tydliggöra vilka områden som anses lämpliga, kan vara lämpliga, och vilka områden som anses olämpliga för kommersiell vindkraft. Områdena har tagits fram efter att områden med riksintressen inom natur, kultur, friluftsliv och totalförsvaret, samt naturreservat och Natura 2000-områden har tagits bort. Skyddsavstånd till bebyggelse, väg, järnväg och kraftledning har gjort att ytterligare områden har undantagits. Därefter har en analys gjorts av vilka av de återstående områdena som sammanfaller med områden som enligt vindkraftskarteringen bedöms ha goda vindförhållanden. Utifrån detta har sedan 12

områden som anses lämpliga för vindkraft tagits fram. Övrigt område har bedömts kunna vara lämpligt under rätt förutsättningar, alternativt olämpliga.

Enligt förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar ska en plan gällande vindkraft antas medföra en betydande miljöpåverkan. Likaså ska en översiktsplan alltid anses medföra betydande miljöpåverkan. En MKB för tillägget har tagits fram och effekterna på miljön har bedömts utifrån aspekterna:

- Landskapsbild
- Naturmiljö
- Kulturmiljö
- Turism och friluftsliv
- Boendemiljö och hälsa
- Energiförsörjning

Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd beaktats

Framtagandet av tillägg och MKB har varit en interaktiv process där bedömningar och påpekanden i MKB:n på har bidragit till att tillägget gällande vindkraft har kompletterats, förtydligats och konkretiserats. Samrådet har bland annat bidragit till följande justeringar:

- Riksintresse för totalförsvaret medför att område 4:s västa halva reducerats.
- I texten har tydliggjorts att planen avser kommersiella verk.
- I texten har tydliggjorts att områden som idag anses olämpliga kan komma att ändras i och med utveckling av vindkraft och annan förnyelsebar energi (sid. 29 i tillägget).
- Kartmaterialet har sets över. Ändringar i färger, kontrastering och en tydligare markering av Hjälmarstranden.
- 2.2 Tekniska krav (anslutning till elnät), har justerats.

Samtliga inkomna synpunkter, kommunens kommentarer kring synpunkterna och vilka förändringar som föranletts av samrådet framgår av samrådsredogörelsen.

Skäl till att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts

Det tematiska tillägget gällande vindkraft bedöms få huvudsakligen positiva konsekvenser då den tar hänsyn och har restriktioner för konkurrerande intressen. Innan framtagandet av tillägget saknades en plan för etablering av vindkraft. Detta innebar att prövning av vindkraft skedde i takt med att ansökningar kom in, vilket gjorde det svårt att genomföra en samlad bedömning av situationen utifrån bästa markanvändning. Ett annat exempel var att det blev svårt att samla vindkraftverken till vissa platser i kommunen. Det innebar också att det inte fanns uttalat vilka platser i kommunen som ansågs lämpliga respektive olämpliga för vindkraft.

Utan en plan fanns det inte heller någon vägning mellan olika riksintressen och andra intressen. Det saknades även riktlinjer för hur kommunen ska förhålla sig där det råder meningsskiljaktigheter, till exempel gällande skyddsavstånd, buller och andra störningar.

Att inte ta fram ett tillägg gällande vindkraft (nollalternativ) kan i förlängningen innebära att omställningen till förnyelsebara energislag går långsammare på grund av avsaknaden av tydliga riktlinjer. Det tar längre tid att få tillstånd för vindkraftverket eftersom generella riktlinjer saknas. Överklagandena kan bli fler och osäkerheten för exploatörerna blir större.

Andra alternativ än planen skulle kunna utgöras av en förändring av de områden som ses som olämpliga för vindkraft. Det alternativ som är mest troligt och som undersöks i miljökonsekvensbeskrivningen är exploatering av hela området som bedömts som riksintresse för vindbruk utöver det som redan beskrivs i planen. Detta alternativ skulle med andra ord innebära att område 2 i planen blir större. MKB:n visar dock att en utökad exploatering av riksintresseområdet skulle medföra fler negativa än positiva konsekvenser och bedöms därför inte vara att förorda.

Åtgärder för uppföljning och övervakning

Enligt MB 6 Kap 12 § ska MKB:n innehålla en redovisning av de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför. För att följa upp miljökonsekvenserna krävs tydliga mätbara indikatorer. Det tematiska tillägget är relativt övergripande och de direkta konsekvenserna av en vindkraftsutbyggnad blir tydligare då specifika anläggningar föreslås. Relevanta uppföljningsfrågor kan därför bedömas först i kommande detaljplanläggning. Som uppföljning av miljökonsekvenserna av det tematiska tillägget i samband med aktualitetsförklaring av översiktsplanen föreslås därför enbart följande:

- Antal ansökningar eller anmälningar för vindkraftsetableringar som inkommit varje år sedan planen antogs.
- Hur många av ovanstående ansökningar/anmälningar som har godkänts
- Antal uppförda vindkraftverk inom kommunen och den samlade energiproduktionen från dessa verk.
- Klagomål eller olägenheter på grund av vindkraftsetableringar som har inkommit sedan den senaste aktualitetsprövningen.

Efter en etablering av en första storskalig vindkraftsanläggning i kommunen bör en uppföljning göras gällande hur påverkan på kulturmiljö, naturmiljö och landskapsbild blev för att undersöka om andra krav kan ställas vid kommande etableringar.